

Molí Vell

Capellades

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Carrer Pas de l'Aigua s/n
Emplaçament: Situat a l'extrem de migdia del terme municipal
Alçada: 245

Coordenades:

Latitud: 41.5248
Longitud: 1.69207
UTM Est (X): 390877
UTM Nord (Y): 4597843

Classificació

Número de fitxa: 08044 - 144
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle: XVIII
Any: 1731-5
Estat de conservació: Regular
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL, PGOU 1986
Accés: Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat: Privada
Titular: 0980509CF9908S
Autoria de la fitxa: Juan Garcia Targa
Data de registre de la fitxa: dc., 13/01/2016 - 01:00

Descripció

Molí paperer situat al sud del terme, alineat al camí del Pas de l'Aigua o camí Ral. Segueix la tipologia pròpia dels molins paperers d'aquesta zona. El conjunt el formen dos edificis de planta rectangular.

El més antic alineat al camí, és de planta baixa, planta pis i sota coberta de teula corba a dues vessants amb el carener paral·lel al camí, acabades amb imbricació de maó i teula. Els materials de construcció són, també, els habituals: pedra tallada que forma la base, els caires de les cantonades, i paredat. Els antics miradors o estenedors ocupen la totalitat de la planta sota coberta. En aquesta planta, la façana est, al camí, està composta amb quinze finestres amb obertures de proporció vertical, d'arc rebaixat, tancades amb porticons de fusta.

La planta primera amb vuit finestres, el parament arrebossat i en molt mal estat de conservació. La façana del costat nord està composta amb sis eixos amb obertures de proporció vertical.

Les de la planta primera més altes que les de sota coberta, totes amb arc rebaixat. La façana sud, està composta segons tres eixos, té adossat un cos de reduïdes dimensions que ocupa les tres plantes, sense arribar a l'alçada de la coberta, i el parament està arrebossat. Al nord de l'edifici hi ha un alt mur de contenció construït amb dues tipologies de paredat.

El segon cos està retirat i alineat amb la façana posterior del cos antic. És de planta baixa, pis i sota coberta. Es cobreix amb coberta de teulà àrab a dues vessants, amb el carener paral·lel al camí, acabades amb cornisa de permòdols. La façana està composta segons nou eixos amb obertures de proporció vertical d'arc pla. La majoria de finestres de la planta primera estan tapiades amb envà ceràmic. El parament està arrebossat, en mal estat de conservació.

Observacions:

La construcció és de 1731-1735 i presenta reformes l'any 1907 i altres al llarg del segle XX. S'enquadraria dins l'àmbit de l'arquitectura industrial i cal destacar la seva rellevància com a àrea d'expectativa arqueològica

Història

El primer molí que s'hi va situar fou el de Jacint Faulí, que l'havia posat en marxa el 1725, però sembla que la seva existència fou efímera. Però, en realitat, el "Pas de l'Aigua" fou conegut pels molins allà edificats per la família Romaní, que foren els promotors del molí objecte d'anàlisi. El primer, fou el de Tomàs Romaní que datava de la primera meitat de la dècada de 1730. Tenia com a objectiu construir un o més molins paperers, drapers o fariners. Amb aquest objectiu es podia valer de les aigües de l'Anoia, des del Torrent del Carol fins a la part superior de "dita riera" a la peça de terra de Francesc Coca. Segons la inscripció present en un dels miradors, la data de la seva posada en funcionament fou l'1 de maig de 1731.

Aquesta ampliació va comportar un llarg plet interposat pel seu germà Josep, propietari d'un molí paperer proper, a causa de l'abastament comú d'aigua, que arribava als molins pel rec derivat per la resclosa de sota el Capelló. El molí va tenir diversos arrendataris al llarg del segle XIX.

A mitjans del segle XX, "Papelera del Besós" es va fer amb la propietat d'aquest edifici, tot deixant les instal·lacions del "Molí Vell" per a usos auxiliars. A inicis del segle XXI, aquesta fàbrica fou adquirida per la multinacional finlandesa Ahlstrom.

Bibliografia

BUSQUETS I MOLAS, Esteve. 1972. Història de Capellades, Capellades.

GUTIÉRREZ I POCH, Miquel. 1999. "Full a full. La indústria paperera de l'Anoia (1700-1998): continuïtat i modernitat. Barcelona." Publicacions de l'Abadia de Montserrat (Abat Oliba, 220).

GUTIÉRREZ I POCH, Miquel. En premsa. "El segle XIX: declivi econòmic i tensions polítiques", Història de Capellades coordinada per M. Gutiérrez (títol provisional).

MUSET PONS, Assumpta. En premsa. "Capellades (època moderna) (segles XVI-XVIII): de la marginalitat al desenvolupament", Història de Capellades coordinada per M. Gutiérrez (títol provisional).

SPAL, Diputació de Barcelona. 2010. Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental Capellades (4 Vols). Bosch i Planas, Andreu; Lacuesta Contreras, Raquel; Cuspinera i Font, Lluís; Vilamala i Aliguer, Imma; Gutiérrez i Poch, Miquel i Sabatès de Hita, Gemma

TÉRMENS I GRAELLS, Miquel. En premsa. "El segle XX: compromís, violència i redreçament econòmic", Història de Capellades coordinada per M. Gutiérrez (títol provisional).

ARXIU HISTÒRIC COMARCAL DE L'ANOIA

ARXIU MUNICIPAL DE CAPELLADES

ARXIU DEL MUSEU MOLÍ PAPERER

